

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 și 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d-a-una înainte

În București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin mandate postale
Cu an în țară 30 lei; în streinătate 50
Sase luni 18 „ „ 25
Trei luni 8 „ „ 13

Un număr în streinătate 10 bani

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZA

Adevărul

Sa te feresti Române de cuiu strein în casa

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

Din București și județe se primesc:
Numai la Administrație
din Streinătate, direct la administrație și la
toate oficiile de publicitate
Anunțuri la pag. IV..... 0,30 b. linia
III..... 2,— lei „
II..... 3,— „ „
Inserțiunile și reclamele 3 lei rândul.
La Paris, siarul se găsește de vânzare cu numărul
la klogoul No. 117, Boulev. St.-Michel.

UN NUMĂR VECHIŪ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA

PASAGIUL BANOEI NAȚIONALE, (Căsele Carageorgevici)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDAȚIA

PASAGIUL BANOEI NAȚIONALE, (Căsele Carageorgevici)

DUPĂ PROCES

FLASNETARUL

CARIERA ARMELOR

CRONICA TEATRALA

LA CURTEA CU JUR

București, 27 August 1893

DUPĂ PROCES

Pentru noi nu există, în momentele aceste, chestie mai însemnată de cât mișcarea Românilor de peste munți. Toate frământările din launtru țării rămân mici pe lângă această mișcare, pentru că ele se ivesc și se sting lesne, cu ceva sgomot, cu ceva pasiune trecătoare, — pe când mișcarea națională de peste munți e un *moment istoric* în viața și dezvoltarea neamului nostru. De aceea pe nimeni să nu-l surprindă interesul cu totul deosebit ce-l purtăm acestei mișcări și atențiunea stăruitoare cu care urmărim zi cu zi desfășurarea ei.

Sunt câte-va zile de când Curtea cu jurați din Cluj a condamnat pe D. Aurel C. Popovici la patru ani închisoare și 1000 de florini amendă. Condamnarea asta e o verigă nouă în lanțul de prigoniri și infamii cu care s'a ilustrat constituționalismul și liberalismul maghiar, în Transilvania, față de Români. Și totuși această condamnare e faptul cel mai recent, asupra căruia suntem siliți să ne oprim vederile. Ea are în momentele acestea o mare însemnată în toată mișcarea de peste munți.

Ce însemnează condamnarea D-lui Aurel C. Popovici?

Insemnează ea o pedeapsă dată pentru admirabilul studiu, *Replica*?

Ar fi o naivitate să credem una ca asta. Condamnarea D-lui Popovici însemnează ceva mai mult. Condamnarea asta e manifestarea nouă a unei vechi urii de rasă între Români și Unguri.

Astăzi Ungurii sunt cei puternici, astăzi ei au la îndemână puterea Statului, astăzi prin urmare ei se răsună în contra Românilor, — element refractar la politica lor de maghiarizare și dornic a se desvolta în spiritul său național. Măine însă... cine știe!... măine ursul poate să joace la ușa altora.

Căci, în definitiv, ce e *Replica*? E o polemică politică. Studenții maghiari fac un *Răspuns* plin de neesactități la *Memoriul* studenților universitari Români; și *Replica* e o restabilire a adevărului, maltratată de viitorii cetățeni maghiari: o operă destul de cumpătată în expresii, sdrobotoare numai prin natura cestiunilor ce aduce în discuție și prin chipul cum aceste cestiuni sunt prezentate, documentate și dovedite.

A presupune că numai această lucrare a zădărat pasiunea extremă a Ungurilor și a nu admite un substrat de ură și vechi resentimente, este a mecunoaște starea de lucruri de peste munți, a mecunoaște raporturile dintre Români și Unguri, antipatia și ura pe care fie-care generație a acestor două națiuni o manifestă una în contra alteia.

La 1784 această ură și aceste resentimente s'au manifestat în revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan; la 1848 în revoluția lui Iancu; iar de atunci încolo, și mai ales de la 1867, ura e aceeași, dar o ură stăpănită, care odată și odată va izbucni fatal,

și încă cu mai multă putere de cât în tot-d'a-una.

Procesele de presă, condamnările, isprăvile jandarmilor, etc. nu sunt de cât răsufările acestei urii și în același timp tot atâtea ocazii ca ea să devie mai intensă, mai puternică, mai amenințătoare.

Sentința Curții cu jurați din Cluj a avut avantajul de a scoate în evidență acest fapt. Aceeași sentință însă a avut și alte avantaje și între altele acela de a întări și mai mult legăturile de solidaritate dintra națiunile nemaghiare din Ungaria. Așa, nici odată alianța Slovacilor cu Români n'a fost mai strâns legată de cât acum, în urma condamnării de la Cluj.

Intr'un singur număr *Národní Noviny*, organul partidului național-slovac, publică patru articole relative la procesul *Replicii*. Iată câteva pasagii, după traducerea *Tribunei*:

... Și în acest proces vedem lucrând aceeași mașinărie după sistemul adoptat, precum a lucrat în Pressburg cu prilejul procesului de presă al lui Hurban-Vajansky. Altă deosebire nu-i, de cât s'au ascuțit dinții mașinei. În Pressburg s'a dat acum voe ca acusatul să aibă două apărători — în Cluj au fost oprți. În Pressburg acusatul pășea liber din hotel înaintea judecătorilor — în Cluj au prins și întemnițat dinainte pe unul din răspânditorii acușării și din temniță îl mâna pandurul în sala de pertractare. În Pressburg au rânduit «vinovatului» un an de temniță — în Cluj măsurătoarea justiției maghiare a dat unuia 4 ani, altuia 1 an.

În cele-lalte privințe, mașinăria a lucrat întocmai. Mult înaintea pertractării presa atăta publicul, pregătea opiniunea publică și «sfătuia» pe jurați... și anume în Pressburg prea din cale afară, căci acolo se simțea mai mare trebuința, în Cluj nu în același grad, căci acolo nu e trebuința așa de mare; pe patrioții din Cluj se poate conta și fără stimulante. «Opiniunea publică maghiară» din Pressburg și Cluj de-o-potrivă și-a făcut și îndeplinit datoria.

Și reprezentanții acusei s'au folosit de aceeași armă. Jeszenszky din Cluj seamănă, ca două ouă, cu Kramolin din Pressburg. Amândoi timp de mai multe luni se pregăteau și învățau pe de rost vorbirile lor de acasă, deopotrivă le-au declarat ca un pathos strașnic, isvorit din așa zisele simțiminte patriotice și din teama pentru patrie și *nemzet*. Jeszenszky leșinase înaintea papagalului său, Kramolin se făcuse galben ca ceara și tremura ca plopul; discursurile amândurora se culegeau pentru ziare înainte de a fi pronunțate și n'a lipsit de cât să se fi întemplat și lui Jeszenszky pătania lui Kramolin, din al cărui discurs au fost culese și acele pasage pe care nu le-a găngănit, sau din neputință de a le învăța, sau din cauza memoriei lui prea slăbită. Jeszenszky ca și Kramolin au declarat toate plângerile nemaghiarilor în contra neleguirilor caminării calomni, născociri etc., iar în schimb au scos din sacul lor patriotic niște adevăruri care fac pe omul cu simțiminte de drepte a se lua de cap și a i-se strânge inima de indignațiune...

Și *Národní Noviny* încheie cu următoarea justă observație:

Se înșală Maghiarii foarte amar crezând că vor putea rezolva cestiunea națională cu ast-fel de mijloace, nimicind pe nemaghiari și spoliându-i de drepturilor lor firești și înscrise în lege. Maghiarii răvățesc mult cugetând că cu temnițe, fie ele cât de grozave, sau cu alte asemenea mijloace drastice, vor intimida popoarele nemaghiare, sau pe conducătorii de frunte. A intimida, a înfricoșa se poate numai acela ce nu cere ceea-ce este a lui, ci întinde mâna pe averea altuia. Cine nu cere de cât ceea-ce îi aparține lui, cine nu răpește averea altuia, cine se lupă pentru drepturile sale firești și omeneste, pe acela nu-l înfricoșează nici temnițe, nici persecuții, nici ori-cât de strașnică «energie».

De altmintrelea Ungurii par a-și da și ei socoteală că situația lor nu e de invidiat, căci iată cum se exprimă unul din organele principale, *Budapesti Hirlap*:

Făcând socoteala, dacă nu ne amăgim pe noi înși-ne în o direcție, trebuie să mărturisim că în ziua de astăzi noi Maghiarii suntem certăți: 1. cu *militarii*, 2. cu *Românii*, 3. cu *Slovacii*. Trebuie să mărturisim mai departe că față cu aceste lucruri, cu care am găsit de cuviință a ne pune în stare de luptă, oamenii noștri politici de la cârmă arată atât de puțin interes, în cât toată puterea și-o întrebunțează pentru a face ca noi Maghiarii, care suntem deja amestecați în atâtea hărțueli, să ne mai certăm și împreună: 1. cu *popii*, 2. cu *casa magnaților*, 3. *catolicii* cu *protestanții*, ei între ei. Acesta este scopul proiectelor de politică bisericească.

La toate acestea se mai adaugă *neajunsurile noastre economice*, cheltuielile regulării *valutei, holera*, atât ca pustiitoare de oameni, cât și ca factor principal al potențării *mizeriilor economice, comerciale și de comunicație*.

Cine ar cuteza să afirme, că această situație este trandafirică? Dar dacă mai amintim, că toate acestea ne află *fără o politică economică corectă și conștie*, cu un organism de *instrucție publică* confus și nesigur și *fără administrație publică vrednică de încredere!*

Așa stau Ungurii, și vor sta din ce în ce mai rău. Suferințele comune vor înfrăți tot mai mult națiunile ne-maghiare, care au aceleași interese de apărare. Și cu cât națiunile ne-maghiare vor afirma mai cu stăruință voința lor de a-și menține individualitatea lor și a se desvolta fie-care în spiritul său național, cu atât eremiadele Ungurilor pe ruinele unei puteri de care au abuzat se vor înmulți și vor deveni tot mai lungi și mai jalnice.

Procesul *Replicii* a fost o ocaziune minunată ca lumea streină să vadă că între Români și Unguri e o veche luptă de rasă și că națiunile ne-maghiare din Ungaria sunt toate revoltate de nedreptățile ce li se fac de o stăpânire de Stat detestabilă, și deci solidare în lupta pentru sfărămarea jugului supremației maghiare, pe care astăzi toate îl poartă în silă.

Maghiarii n'au nici cultura, nici autoritatea morală trebuitoare pentru a putea exercita cât de mică înrămurire asupra altor popoare. Ei n'au de cât obrăznicia și brutalitatea, dar acestea sunt calități negative, care se întorc în contra celor ce le au și le întrebunțează.

Și, — pentru norocul Românilor, — Ungurii nu învăț nimic din cele ce se întâmplă la ei acasă și cred că se vor impune până la sfârșit prin nedreptăți, prigoniri și violență.

Bieții Unguri!

Ioan N. Roman.

TELEGRAME

CONSTANTINOPOLE, 25 August. — Consiliul sanitar a decis să adauge la patentele corăbiilor mențiunea că mai multe cazuri holerici forme, între care unele mortale, au fost constatate la spitalul de nebuni din Scutari. Proveniențele din Constantinopol vor fi supuse la o observațiune de 24 ore în toate porturile otomane.

METZ, 25 August. — Manevrelor au continuat azi la nord de Tetrechen. Prima întâlnire s'a făcut la 10 dimineața. Corpul al 18-lea a încercat, eșind din Tromsorn, să forțeze pozițiunea favorabilă a corpului 16 la nord de Tetrechen, însă a fost respins. Artileria a fost mai în special angajată. În ultimul loc, corpul al 18-lea a făcut o șarpă cu baioneta, fără vre-un succes. La 12 a avut loc o conferință, la care a asistat Impăratul și oaspeții săi.

BERLIN, 25 August. — *Monitorul Imperiului* publică textul toastului ce Impăratul a ridicat luna trecută la Banchetul cercului militar din Metz. Impăratul a reamintit că în serviciul divin de Duminecă, Germania a mulțumit lui D-zeu, care a ajutat-o să se încorporeze această frumoasă țară ce-i aparținea odată.

El a exprimat înalta satisfacție ce îi produce excelențele calități ale corpului al 16-lea. Impăratul a continuat: «Pen-

tru ca printre Lorenii să existe un regiment care să fie în contact direct cu mine, mă declar șef al regimentului No. 145 al armatei mele. Recunoașteți prin această că al 19-lea corp, având o noare să facă paza frontierii Imperiului, nu este mai departe de inima mea de cât ori-ce altul. Beați în sănătatea comandantului tutulor trupelor corpului 16».

Incunoștiință persoanele ce ar bine-voi să contribuie pentru formarea fondului din care să se achite amenzile la care sunt condamnați frații noștri de peste munți, că pot subscrie cu sumele ce vor voi la redacția ziarului nostru în toate zilele de lucru de la orele 8 până la 12 a. m. și de la 2 până la 7 p. m.

LISTA DE SUBSCRIȚIE

Pentru acoperirea amenzilor la care au fost și vor mai fi condamnați lupătorii Români de peste munți.

	Lei	B.
Adevărul	100	—
Alex. V. Beldimanu	20	—
Ioan N. Roman	10	—
Eduard Dioghenide	10	—
O Doamnă	5	—

FLASNETELE

Pe lângă tortura holerei, a poliției și a preselor guvernamentale, *Capitala noastră* mai are de îndurat încă o tiranie, — tirania muzicală.

Acest nou microb, care atacă urechea și se transmite pe cale acustică, este datorit mai ales simțului muzical atât de cântat al Nemților.

În adevăr, mai toți membrii acestui popor au specialitatea de a instala la fie-care cărciumă mai populată câte o orgă... de barbarie sau de berărie.

Vezi niște copii piperniciți, slăbănogi, numai în zdrențe, învârtind la o minavetă spre marea satisfacere a melomanilor, mai tot-d'a-una Nemți.

Bine înțeles, acești copii sunt niște agenți ai unei întregi asociații, care-i bate, îi chinuște și le impune un minimum de câștig.

Noi suntem cu totul de părere că apucăturile melomane trebuiesc încurajate; aceea-ce am dori însă, ar fi ca fie-care să-și facă muzică acasă la densus.

Sunt oameni bolnavi, sunt oameni cari vor să lucreze, sunt oameni pe cari orgile acestea îi plictisesc și cari nu vedem pentru ce ar fi osândiți la... muzica silnică.

Unde mai pui că aceste instrumente ambulante masacrează toate compozițiile care le încap pe note!

Dacă la noi nu se găsește un Verdi care să le cumpere pe toate spre a ne salva auzul, ar trebui ca primăria... să le impună tăcerea.

Constituția oprește discursurile sub cerul liber, — de ce n'ar opri și primăria muzica?

Sar scuti bieții copii speculați într-un chip așa de neomenos, în loc să poată merge la școală, — și ne-ar scuti și pe noi de Sirba popilor, pe vremurile astea în care nu ne vine de loc a juca.

N'avem destul Țara, Timpul și Constituționalul?

Nu ne mai trebuie și alte flăcări automate.

Argus.

Cariera armelor

Dispariția entuziasmului pentru cariera armelor nu se reduce numai la faptul lipsei de concurenți pentru școlile de fii de militari. Lucrurile sunt cu mult mai grave. Desgustul pentru armată se manifestează chiar între ofițeri; ast-fel pentru școala de ofițeri și pentru secția preparatorie a școlii de aplicație și geniu sunt mai bine de 400 locuri va-

cante. Și este ceva mai, mul mai grav încă și de cât acest fapt. Este numărul cel mare de dimisiuni pe care le dau ofițerii de vre-o câțiva ani și care anul acesta au culminat, cifrându-se cu sutele.

Cum vedem, lucrurile au luat cu totul alt aspect. Desgustul și repulziunea pentru cariera armelor sunt cu mult mai înrădăcinate și mai generalizate de cât se credea. Și dacă faptul pur și simplu al lipsei de concurenți pentru școlile de fii de militari, putea primi și o explicație mai superficială, apoi generalizarea în rindurile chiar ale ofițerei, a unui sentiment ostil militarismului, trebuie să aibă o cauză cu mult mai fundamentală.

În articolele trecute ne-am încercat să arătăm că militarismul prin organizația sa este cauza principală a desgustului pentru cariera armelor; azi vom înzista din nou, dezvoltând unele puncte, atinsse numai în trecăt în acele articole.

Dintre toți confracții noștri, cu ziarul radical *Lupta* ne potrivim în explicațiile ce dăm noi, fenomenului ivirii unui sentiment anti-militarist în armată. Deși confractele noastre — întocmai ca și noi, — nu contestă că lefitele mici, încărcarea programelor, legea poziției ofițerilor, autoritarismul Generalului Lahovary, etc., n'ar fi și ele, mai mult sau mai puțin, cauze ale fenomenului, totuși caută cauze mai adânci, mai fundamentale.

Ziarul *Lupta* arată că un conflict declarat există între societatea civilă și cea militară. Și pentru ca acest conflict dăunător ambelor părți să înceteze, confractele noastre cere: *suprimarea despotismului din ofițerie, desființarea bătailor și torturilor, modificarea codului de justiție militară și punerea lui în acord cu spiritul modern al societății, judecarea tuturor pricinilor de drept comun de către tribunalele civile și recunoașterea cerșet de casațiune ca instanță superioară la care să se adreseze și lumea militară.*

Acestea toate le cerem și noi, de cât avem de făcut câte-va observații.

Reformarea justiției militare, cerută și de *Adevărul* și de *Lupta* este posibilă sub actuala organizație a militarismului. Sar putea în adevăr modifica codul de justiție militară, fără a se atinge instituțiunea militarismului. Probă ca naționali-liberali în programul de la Iași, au înscris soluția ca *pricinile de drept comun să se judece de tribunalele ordinare*. Se știe că naționali-liberali sunt acei cari au contribuit mai mult la desvoltarea militarismului.

Ei bine, chiar ei vîd că militarismul formează un Stat aparte, cu organele sale speciale și deosebite de ale societății civile și că numeroasele sentințe date de tribunalele militare în pricinii unde nu erau în joc afaceri curat militare sunt niște sentințe monstruoase, din care respiră un simțimint pronunțat de castă și o parțialitate revoltătoare. Între alte exemple ajunge să cităm cazul nenorocitului soldat Cojocaru, caz ajuns clasic și care a indignat întreaga țară. Ziarele *Lupta* și *Adevărul* s'au ocupat deseori de sentințele justiției militare și au relevat cazuri uimitoare, dovedind că o adevărată justiție militară nu există.

Dacă până și naționali-liberali au ajuns să dorească reformarea justiției militare, apoi trebuie să convenim cu toții, că ea aduce prejudicii grave, atât armatei cât și lunei civile.

Reformându-se codul de justiție militară și intervenind amestecul justiției civile în armată, conflictul dintre militari și civili nu va înceta, după cum crede confractele noastre *Lupta*, pe câtă vreme militarismul rămâne neatins. De asemenea, suprimarea despotismului din ofițerie și desființarea bătailor și torturilor, nu se vor putea obține de cât odată cu suprimarea militarismului. Și vom arăta îndată de ce.

Militarismul în starea lui actuală este o societate opusă și antagonică societății civile. Pe când societatea civilă reprezintă mișcarea, evoluția, tendința de nivelare, de armonizare a claselor ce-o compun, — militarismul este staționar, reprezintă trecutul, se opune progresului. Așa pe când în societatea civilă se caută neîncetat stărpirea neegalităților, abolirea privilegiilor, în militarism se menține o erarie de fier, neegalități și privilegii. Pe lângă acestea mai sunt: disciplina oarbă, despotismul și tirania ce se exercită în militarism și care-i

sunt inerente. Aceste însușiri ale militarismului nu se pot împăca nici într'un chip cu societatea civilă. Militarismul este o fază cristalizată din trecutul societăților.

Este evident dar că, o luptă este angajată între societatea civilă și cea militară. Și această luptă are un mare caracter de predominanță: sau societatea civilă va termina prin a triumfa asupra militarismului, reușind a-l domina, sau militarismul va reuși a copleși societatea civilă. Presupunerea din urmă n'are sorți de izbândă. Triumful militarismului ar însemna regresul civilizației, oprirea progresului și aruncarea omenirii în barbarie. Din contră, triumful societății civile asupra militarismului, înseamnă desființarea însăși a militarismului cu toate relele ce-i sunt proprii; înseamnă abolirea privilegiilor, a nedreptăților, a torturilor, a despotismului; înseamnă pacea și liniștea dintre popoare.

Cum că societatea civilă va reuși să învingă militarismul, despre aceasta nu se mai încapă nici o îndoială. În toată Europa s'au format curente puternice în contra militarismului. Se știe cu câtă greutate a trecut proiectul militar în Germania. Apoi mulți oameni de Stat din Italia, Franța, Belgia, Olanda, etc., se gândesc la desființarea militarismului și la înlocuirea lui prin armata națională ca în Elveția.

În cursul veacurilor societatea civilă a distrus multe caste, clase și privilegii. Să sperăm și să avem încredere că înquiziția aceasta modernă a militarismului, va fi distrusă și ea într'un viitor apropiat.

Când vom ajunge să desființăm militarismul și să introducăm armata națională, teritorială, liberă, atunci vor dispărea despotismul, bătăile și torturile din oștire, pe care *Lupta* le cere a fi suprimate azi. Până atunci însă aceste însușiri ale militarismului nu vor dispărea, pe câtă vreme cauza care le produce persistă.

Antagonismul dintre civili și militari nu va dispărea nici el, iar desguștul pentru cariera armelor va lua proporții tot mai mari, până ce militarismul va fi aruncat la rândul său în muzeul de anticități.

Ed. Dibghenide.

CRONICA TEATRALA

Voevodul Țiganilor

În *Cronica* trecută spusese că pe când *Mam'zelle Nitouche* face un fiasco desăvârșit, *Voevodul Țiganilor* izbutește să fie reprezentat cu succes.

Scrisese rindurile acelea înainte de Mercuri seara, când trupa de la *Dacia* ne-a dat opera lui Strauss; vorbeam de *Voevodul Țiganilor* așa cum îl știam de la Teatrul Național.

Mercuri seară însă am văzut și, — o, cerule! — am auzit *Voevodul de la Dacia*. Trebuie, deci, să fac amendă onorabilă. *Voevodul* nebunesc, ca și *Nitouche* francezeasca, a obținut... un chix formidabil.

Iată motivele:
D-na Vladaia fondată pe Safti, — fiica unui pașă ce-a fost aci, — cu Margareta lui Faust. D-sa este tot timpul de o gravitate sepulcrală. Tragică, înfiorată și înfloritoare, are gesturi ce te sgduie, stringe din pumni, face scamatorii mormintale cu ochii, — și reușește să ne transporte cu mintea, dacă nu la Margareta, cel puțin la Doamna Marta!

Această confuzie de roluri e regretabilă. Vii de acasă hotărât să petreci ca un băiat de treabă, — și când colo te pomenești înfrigurat, emoționat, scaldat în propriile tale lacrimi, — fără ca să fi avut măcar grija de a aduce cu tine cel puțin o duzină de batiste. Asta nu se face,

asta e crud. Suntem cu toții oameni și n'ar trebui să ne torturăm așa unii pe alții.

Dar D. Poenaru? Am auzit că ar fi având voce frumoasă. Ei bine, pentru ce atâta scârțenie? Pentru ce la teatru cântă cu cea urată? *Voevodul de la Dacia* măcelărește partiția, cântă cum vrea și când vrea, coboară în jos la terțe, o dă prin octave inferioare, une ori, — când țî-e lumea mai dragă, — stă de se odihnește, — iar noi tot așteptăm să auzim și vocea a frumoasă, corectă, exactă etc... Până când atâta așteptare? E drept că-i cam greu de luptat în *duo* cu plămâni Doamnei Vladaia; dar, ori cât ar fi, Strauss nu-i vinovat de lipsurile noastre.

Și pe urmă, cine a deghizat pe D. Poenaru? Avea un cap... nu de *Voevodul Țiganilor* ci de Țiganul *voevodilor*. Ce să mai zic de contele Homonay? Și Dumnealui juca tot tragedie. Eu înțeleg că un conte trebuie să fie grav și solemn, dar și solemnitatea are margini. Când contele ar avea de zis: Dumnezeul meu! Mmaica mea! — am pricepe aerul melo, dar pentru «asta-basta» prea e afară din cale.

Și tot afară din cale e și Iulian-fiul. Artistul, tinere Iulian, nu joacă pentru galerie, dacă ține la meșteșugul lui. *Un caz ciudat* spus într'o amestecătură de spaniolește cu bulgărește și însoțit de toate strămbăturile posibile, poate fi aplaudat de galerie, dar te face de răs în ochii celor câți-va oameni mai cu duh cari te ascultă.

Originalitatea, mai ales când te încumetezi a înlocui pe neuitatul Iulian-tatăl, nu stă în exagerări și farse *grosso modo*, ci în a prinde și a reda mai cu dibăcie tipul baș-porcarului ungar. În loc de asta însă, fiul Iulian caută să gidele pe amatorii de bufonerie fără spirit. De la început până la sfârșit îl exagerează tonul unguresc, îl strbește, îl reduce la o mofloștie ridiculă, care te desguștă de teatru.

Gubernanta era reprezentată într'un chip oribil. Cu o asemenea guvernanta, nu e de mirare ca Arsenă, fată tină, să pară așa de bătrână și ca să i piară pofta de a mai cânta bucățile cele mai grele din partitură. Cine n'ar îmbătrâni cu o astfel de guvernanta?

Dar Ottokar? Cu el s'a împlinit pro-rocia vrăjitoarei: lunguț etc.

O singură notă bună în toată trupa: D-lui Nanu, un Țigan admirabil, care are simțul scenei. Dacă s'ar astâmpăra une ori, când rolurile prime au de cântat, ar fi și mai bine.

Corurile mediocre, — orchestrația imposibilă.

... Și ast-fel s'a dat la *Dacia Voevodul Țiganilor*. Unde o să ajungem cu asemenea succese de galerie, Dumnezeul artei și al inteligenței nu ne-ar putea spune!

Inot.

INFORMATIUNI

Lectorii noștri vor găsi tot-d'a-una pe pagina a treia Bursa cerealelor din Brăila și la pagina a patra bursa din București precum și plecarea și sosirea trenurilor din și în București.

Holera

Mersul holerei de Miercuri 11 ore, până Joi 11 ore:

Fetești, *bolnavi vechi* 2, Lazaret, 3 *vechi*; 2 *însănătoșiți*.
Gălărași, 1 *vechi*, 1 *nuou*.
Giurgiu, 7 *bolnavi vechi*, 3 *nuou*.
Piatra, 1 *nuou* care a *și murit*.
Cernavoda-Lazaret, 5 *vechi*, 1 *nuou*.

Santiere-Lazaret-Baltă, 2 *bolnavi vechi*.

Galați, 8 *vechi*, 2 *nuou*; 1 *însănătoșit*, 9 *rămăși*.

Brăila, 21 *vechi*, 3 *nuou*; 2 *însănătoșiți*, 2 *morți*, 20 *rămăși*.

Comuna Islaz, 2 *vechi*, 1 *nuou*.

Tichilești, 1 *bolnav vechi*.

Siliștra, 2 *vechi*.

Sulina, 31 *vechi*, 2 *nuou*; 2 *însănătoșiți*, 2 *ai murit*, 29 *rămăși*.

Herța, 3 *bolnavi vechi*.

Tulcea, 4 *vechi*; 1 *însănătoșit*.

Movila, 1 *vechi*, 1 *nuou*.

Ar fi de dorit ca D. ministru al instrucțiunii publice să arate de pe acuma care sunt orașele contaminate de holera în care cursurile școlare nu se vor deschide de cât la 1 Octombrie a. c.

În cursul săptămânei viitoare D. Lascar Caturgiu va pleca, cu D-na Catargiu la Viena, pentru a consulta câte-va somități medicale din capitala imperiului vecin.

Sperăm că interimul prezidenției consiliului de miniștri va fi încredințat D-lui Petre Carp, iar nu D-lui Alex. Lahovary.

Aflăm că neobositul director general al monopolurilor statului a renunțat la concediul cerut și care i-a fost acordat de D. ministru de finance.

În numele numeroșilor amici ai D-lui Grigorie N. Manu, rugăm pe D. Menelas Ghermani de a respinge renunțarea la concediul și de a sili pe D. Director general al monopolurilor statului să plece la Marienbad, pentru a-și căuta de sănătate sa destul de zdruncinată.

Examenale de bacalaureat se vor începe la 20 Septembrie.

Cestiunea șefului de orchestră

Suntem rugați să publicăm următoarele:

Domnule Redactor,

Redacția ziarului *Țara* în No. 85 din 24 August, dă o informațiune relativă la postul de șef de orchestră al Teatrului Național, desmițând cele spuse de *Adevărul*. Dacă *Țara* s'ar fi mărginit a relata faptul, așa cum i-s'a povestit, aș fi scăpat de sarcina unui răspuns; dar *Țara* nu s'a jenat de loc a lovi în demnitatea mea artistică.

Adresându-mă ziarului *Țara*, de și a bine-voit a-mi primi răspunsul, a găsit însă cu cale de a omite partea cea mai esențială, de și convenisem cu totul alt-fel.

Pentru ca răspunsul meu să aibă înțelesul ce am voit a-da, v'rog *Domnule Redactor*, să bine-voiați a-l publica în întregul său:

«Nu am citit *Adevărul* care anunța demisia D-lui Hübsch din postul de șef de orchestră al Teatrului Național și înlocuirea Domniei-sale prin sub-semnatul; dar am citit în ziarul *Țara*, — care pare că e bine informat — că nici măcar nu s'a gândit la o asemenea retragere.

«Văzând starea bolnăvicioasă a D-lui Hübsch, sub-semnatul și-a permis a cere — fără autorizația D-lui Hübsch — de a i-se încredința postul de șef de orchestră, și aceasta, numai în cazul când D. Hübsch s'ar retrage.

«*Țara* se felițită, că și în această stagiune va asculta pe valorosul muzicant Hübsch. Și cu atât mai mult se felițită, cu cât înlocuitorul său nu ar fi avut nici una din calitățile sale.

«Bine voiați *Domnule Redactor*, a ruga pe onor. *Diracțiunea a ziarului Țara*, să întreb pe D. Hübsch: ce fel de *Țară este asta?*»

Constantin Dimitrescu.
Prof. la Conservator.

Se știe că generalul Jack a dispus să nu se facă concentrări și manevre. Toți s'au dat ordine brigăzei 4 de artilerie din Iași să plece la Pașcani la tir.

Trei regimente din care două pleacă din Botoșani la Pașcani, în momente când la Dorohoi și la Peatra este holera.

Acest fapt este o nesocotină a generalului Jack și vom reveni.

Contrar șgomotelor răspândite, starea sanitară a Craiovei este foarte bună.

Grație stăruințelor D-lui Ulisse Boldescu, primarul orașului, s'au luat cele mai severe măsuri pentru prevenirea holerei.

Duminica viitoare, 29 August, se va celebra în Capitală căsătoria D-lui Constantin Diamandi cu D-șoara Iana Ghika.

Trimitem felicitările noastre familiei Diamandi și D-lui Alex. I. Ghika, simpaticul secretar general al ministerului de externe, și urările noastre de fericire viitorilor soți.

La 10 Septembrie, D-na Zefirina D. Stăncescu, profesoară la externatul No. 2, se reîntoarce de la Paris, unde în timp aproape de patru ani, și-a continuat studiile de pictură cu celebrii maștri Lefebre și Benjamin Constant în Academia Julien. Numiți profesori au prezervat în lucrările D-nei Stăncescu, o artistă de merit, care va face onoare țării noastre.

Noi, nu putem de cât să felițim cu căldură și să ne mândrim de succesele românelor noastre în străinătate, dorind D-nei Stăncescu reîntoarcere fericită.

Inaugurarea noului liceu din Craiova s'a amânat până la 12 Septembrie.

Inaugurarea se va face cu o solemnitate deosebită. D. Ulisse Boldescu, primarul Craiovei, desfășură o întinsă activitate pentru ca inaugurarea să fie o adevărată sărbătoare pentru Craioveni.

Vor asista la inaugurare D. ministru Take Ionescu și reprezentanții presei din Capitală.

STIRI TELEGRAFICE

VIENA, 26 August. — Guvernul a ordonat aplicarea deciziunilor sanitare ale convențiunii din Dresda, față cu proveniențele porturilor Rusiei meridionale.

ROMA, 26 August. — *Agenția Stefani* află din Rio-de-Janeiro că ministrul de externe a comunicat reprezentanților străini că escadra s'a ridicat în contra guvernului, care se simte destul de tare pentru a menține ordinea. Se asigură că guvernul nu poate să impedeze o încercare de bombardare a orașului Rio-de-Janeiro. Incrucișătorul italian *Bausen* a sosit. Incrucișătorul italian *Dogali*, pleacă din Bahía la Rio-de-Janeiro.

LEOPARDI

Dialog între natura și un suflet

Natura. — Aide, copilul predilectiei mele, tu care vei trece drept favoritul meu timp de mai multe veacuri, trăește; fii mare și nenorocit!

Sufletul. — Dar ce am greșit înainte de a mă naște, de mă condamni la pedeapsa asta?

Natura. — Ce pedeapsă, copile?
Sufletul. — Nu mi-ai spus să fiu nenorocit?

Natura. — Da, însă pe măsura ce înțeleg să dau măriei tale, nu merge una fără alta. Tu ești sortit să însuflești un corp omenesc și toți oamenii se nasc și trăesc în suferință.

Sufletul. — Nu ar trebui, din contra, să-i faci numai fericiri să, dacă nu-ți stă în putere, să te stăpânești de a-i mai lăsa pe lume?

Natura. — Puterea mea nu-i așa de mare. Și eu sunt supusă soartei, care a poruncit alt-fel, cu toate că nu pot, ca și tine, să ghicesc pentru ce.

Deci, după cum tu ești creat și organizat ca să însuflești o ființă omenească, nici o putere pe lume nu te-ar putea apăra de nenorocirea tuturor oamenilor. Numai, afară de suferința asta neînălțurabilă, vei mai avea să înduri o suferință deosebită, din cauza perfecțiunii cu care te-am izestrat.

Sufletul. — Încă nu știu nimic, fiindcă nu trăesc de cât din clipa asta; se vede că de aceea nici nu te înțeleg. Dar ia spune-mi: Măria și nenorocirea sunt oare, în substanță, unul și același lucru? Dacă, din contra, sunt două lucruri deosebite, nu poți să le despart?

Natura. — În sufletul oamenilor, proporțional ca și în ale celor-lalte animale, nu se pot despartii, fiindcă perfecțiunea sufletului cere o conștiință mai desăvârșită și deci un simțiment mai puternic de nenorocirea individuală, adică o suferință mai mare.

Tot așa, o viață mai întinsă la animale, presupune o dezvoltare mai mare a iubirei de sine, ori-care i ar fi direcția și forma.

Această creștere a iubirei de sine cere o dorință și mai tare de fericire, prin urmare o durere mai mare de a fi lipsit de ea și o conștiință mai completă de nenorocirea ce decurge.

Toate acestea sunt coprinse în planul primitiv și vecin al creațiunii, pe care eu nu-l pot schimba.

Mai mult, delicatețea spiritului tău și vietatea inchipirilor tale, îți vor micșora puterea asupra ta însuși. Animalele întrebunțează cu ușurință toate facultățile lor și toate puterile pentru scopurile pe care și-le pun în gând.

Dar oamenii rare-ori se silesc din toate puterile, împiedecați cum sunt de obicei de către rațiune și inchipuire, care le-dă mi de bănueli în timpul cugetării și mi de rezerve la punerea în lucrare.

Oamenii cei mai nepregătiți și mai ne-deprinși a se studia pe ei însuși, sunt cei mai ușor de hotărât și mai bine făcuți pentru acțiune.

Semenii tăi însă, vecinic ocupați de ei înșiși și ca stăpâniți de mărima facultăților lor și ne-fiind în stare a se stăpâni, sunt cei mai înceți când e vorba să se hotărăscă și să lucreze.

Dispoziția asta e una din cele mai mari rele ce pot lovi viața omenească.

Intre altele, mulțumită perfecțiunii facultăților tale, ușor și în scurt timp vei întrece pe toți cei-lalți oameni în cunoștințele cele mai adânci, în studiile cele mai grele; dar îți va fi cu neputință să faci foarte greu, în orice caz, de a dobandi o mulțime de cunoștințe de rând, absolut necesare legăturilor tale cu alții, lucruri pe care tu le vei vedea învățându-se și făcându-se din potrivă, cu cea mai mare ușurință, de inferiorii tăi, și chiar de cei mai mizerabili reprezentanți ai speciei tale.

Aceste greutăți și ticăloșii năvălesc și umplu împreună cu altele, marile suflete, dar acestea sunt respălate prin renumele, laudele și onorurile pe care mărima lor le-o atrage, sau prin durata amintirii pe care o lasă urmașilor.

Sufletul. — Aceste laude și aceste onoruri de care îmi vorbești, le voi căpăta de la cer, de la tine sau de la altcine-va?

Natura. — De la alți oameni, pentru

FOIȚA ZIARULUI ADEVERUL

KRESTOVSKI

LA CURTEA CU JURI

II

Nimeni în N... nu 'și putea aduce a-minte când și cine a zis pentru întâia dată, că doamna Kopyloff nu 'și iubea bărbatul. Unul își dăduse părerea că ea îl luase de interes. Presupunerile își urmară calea. Pe când era fată, Claudia cunoscută în familie pe un tinăr. Înainte de nuntă, el părăsise N... și venise iar de atunci. Chestiunea era să se știe dacă schimbările făcute în menajul soților Kopyloff nu coincidea cu întoarcerea lui. Întâlnise la ei pe acel tinăr, dar nu observase nimic «deosebit». Când el încetă de a se mai duce pe la densii nici nu se ține seama de aceasta. Mai târziu însă, când lumea pretindea că femeia nu 'și iubea bărbatul, toate împrejurările astea se înprospătară în memorie. Atunci, se răspândi de odată șgomotul că Kopyloff dăduse afară din casă pe acel tinăr. Personajul era fără consecință, se rise pe socoteala lui; dar alții dădeau a se înțelege că acest adorator n'ar fi fost cel de pe urmă, și că doamna Kopyloff era o cochetă rece, foarte abilă în a-și ascunde jocul. Oare-care suflete bune, făcând socoteala și găsiră că Kopyloff n'avea

măcar un an de fericire casnică; îl plânseră, dar, firește, se păzira de a-i arăta compătimirea lor. Din toate câte se vorbeau nici un cuvânt n'ajungea până la urechile principalului interesat; mahalagismele nu îndrăneau să se rostosească cu voce tare. În cercul tinerilor, și dacă se știa ceva mai hotărât, tăceau în considerația lui Kopyloff. Mulțimea, cum se întâmplă în tot-d'a-una, era indiferentă.

Ast-fel trecu iarna, o iarnă plină de petreceri, de baluri, de serate. Doamna Kopyloff se arătă pretutindeni, și tot orașul merse la densa.

În primăvară, un străin tinăr și bogat, numit Zurensky, trase la cel mai bun otel din N... El venise în localitate pentru afaceri; dar, afacerile terminate își mai prelungea șederea, zicând că-i plăcea orașul. Într-o seară, Kopyloff împinse ușa odăii în care Zurensky se închisese ca să prânzească c'o femeie, apucând un cuțit de pe masa ne strânsă încă, și omori pe tinăr. Femeia, era doamna Kopyloff. Ea alergă după ajutor; servitorii sosiră în grabă....

Kopyloff fu imediat arestat. Flagrantul delict era constat; ș'apoi, nici nu se încercă să nege. Polițaiul și judecătorul de instrucție, care-l cunoșteau, care-i erau prieteni chiar, nu se puteau mira în de ajuns. Interogatorul fu foarte sumar.

— Pentru ce ai făcut asta?... întrebă judecătorul de instrucție.

— Trebuia.... răspuse Kopyloff; apoi, ca îndreptare, adăgă: — O hotărâsem.... o hotărâsem! repetă el, și căzu fără cunoștință.

Il transportă în închisoare; acolo se îmbolnăvi. Doctorul, care de asemenea îl cunoștea, căta să-i pună crima pe socoteala unor friguri nervoase sau alte celea.

— Nu te osteni în zadar, îi zise el cu răceală, la un nou interogator. — Am lucrat în plină cunoștință de cauză, și D-ta care ești un om cinstit, nu minți. Știu ce m'așteaptă, și sunt gata la tot. Mai mult nu se explică și refuză de a mai răspunde. Desolat, judecătorul de instrucție uită de zeceri asprime funcțiunii sale; în zadar rugă el cu stăruință pe inculpat să-i destăinuiească motivul, rațiunea....

— Această mărturisire poate să-ți aducă achitarea zise el.

— D-ta însuși știi că nu pot fi achitat.

— Am să citez martorii, sfârși prin a zice judecătorul.

— Cum voești, răspuse Kopyloff, — în tot cazul, îți declar formal că nu voi face nici o mărturisire.

Dar.... amândoi, am fost prieteni odată....

— Tocmai pe această prietenie mă întemeiam.

— Tot pe densa complex și eu. Te rog, de oare-ce afacerea mea e o afacere regulată, să-mi înlăturî niște insistențe zadarnice. Citează pe ori-cine vrei, numai pe mine nu mă interoga. Nu vreau să văd pe nimeni și tot ce s'ar putea spune, nu vreau să știu. Lasă-mi liniștea, — aceasta-i singura, ultima mea rugămintă. Poți să ai considerații fără să te abați pentru asta de la datorile in-

sărcinării D-tale căci te-am prevenit, ori-ce s'ar întâmpla, nu voi spune nimic.

Magistratul cită martorii și în primul loc pe femeia inculpatului. Spera în ea, știind că o iubea Kopyloff și procedă la interogatorul său cu toată rezerva, cu toată discreția unui prietin. Tulburarea Doamnei Kopyloff nu mare, dar densa arăta și mai multă ciudă și furie. De la întâia chestiune cu privire la prezența sa în otel, ea se supără și strigă că o ultragia.

Fără îndoială, bărbatu-său era acela care ceruse s'o interoge! Nemulțumit c'a ucis un om sub ochii ei, mai voia acum s'o veștejească, s'o desonoreze! S'au cum-va se înspăimânta de ceea-ce făcuse? Își inchipuia oare că ea o să tacă. Se înșela! Conduita ei era perfect curată și n'avea nimic de ascuns: se dusese la otel ca să vadă pe Zurensky; era bolnav, singur, fără relații în oraș; — din parte-i aceasta fusese un simplu semn de interes dat cui-va pe care-l cunoștea. Bărbatu-său își închipuise D-zeu știe ce și omorise pe Zurensky din gelozie. De la un caracter așa de grozav ca al lui bărbatu-său, nu se putea aștepta la alt-ceva....

Oamenii otelului depuseră că în ziua aceea, ca în toate zilele precedente, Zurensky era foarte bine ca sănătate. Dimineața, eșise și comandase însuși masa de seară care-i fusese servită lui și D-nei Kopyloff în odă. D-ei venise în mai multe rânduri la Zurensky; iar mai înainte și la alții; — adesea prânzea, petrecea seara acolo.

Doamna Kopyloff, tulburată peste mē-

sură, striga că's calomnii. Bărbatu-său, de-a doua zi după căsătorie, o martirizase cu gelozia lui; în fie ce îi erau scene; suferise două ani de zile. Ea vorbea cu îndrăzneală și din belșug, invoca mărturia femeii din casă, a două-trei prietene, și cerea să le cheme ca să confirme depozitiile sale.

Slugile Kopyloffilor nu știa nimic. Băgaseră ei de seamă că de mult stăpânul lor era mahnit, dar că nu observaseră nici odată vre-o neînțelegeră, ori măcar vre-o discuție între densul și nevastă; mai mult, nici odată nu-l auziseră zicându-i ei o vorbă respălăcută. Femeia din casă se temu și, tulburată se dete de gol în interogatorii. Ai fi zis că spunea o lecție reu învățată.

Prietenele nu aparțineau «lumei» din N... Una era veduța unui slujbaş mic; cele-lalte erau două surori, două domnișoare bătrâne cărora, eleganta Doamnă Kopyloff le dădea rochiile pe care nu mai voia să le poarte. Ele mergeau s'o vadă dis de dimineață, înainte de ora vizitelor, iar seara îi dădeau în cărți, în zilele când nu aștepta pe nimeni. Această legătură deja veche, data încă de pe când Doamna Kopyloff era la părinți; dar în timpurile dintei ale căsătoriei, bărbatul său nu putea să sufere pe cele două fete bătrâne. Ele începură a-i călca în casă când, după cum ziceau densele, începuse să-și tiranizească femeia. Trebuia, negreșit, ca biata femeie să-și deschidă inima cui-va; era prea delicată ca să se jăluiească în lume....

(Va urma.)

că nimeni, afară de ei, nu le-ar putea da.

Sufletul. — Dar atunci, dacă mie îmi lipsesc calitățile cele mai trebuitoare relațiilor sociale, pe care le au și cei mai săraci cu duhul, cred că oamenii își vor bate joc de mine și mă vor încununa, în loc să-mi dea dreptate. Nefiind în stare să cultiv societatea lor, voi rămâne de nevoie necunoscut celor mai mari părți din semenii mei.

(Sfârșitul mâine)

DIFERITE ȘTIRI

INSTITUTUL METEOR. BUCUREȘTI
București 26 August 1893.

Înălțimea barometrică la 0° . . . 755.2
Temperatura aerului 23.6°
Vântul slab de la W
Starea cerului senin
Temperatura maximă de ieri . . . 24.0°
minimă de astăzi 7.0°
Temperatura la noi a variat între 27° și 5°.
Eri și astăzi timp frumos.

DIN ȚARA

Simpaticul doctor A. Urechia, îndestul de cunoscut publicului cititor, a pus sub tipar un *Manual de Higienă*, după cele din urmă date științifice.

Lipsa unei asemenea lucrări era simțită nu numai de școli, dar și de toată lumea.

Ne vom face plăcuta datorie de a vorbi la timp despre manualul distinsului doctor, a cărui reputație e mai pre sus de orice elogii.

Sâmbătă seară D. Anton Bacalbașa va ține la Clubul muncitorilor din București o conferință asupra alegerilor din Franța.

Pe ziua de 25 August au fost 21 decese în Capitală, provenite din următoarele cauze:

Impaludism 1, Trismus 1, Arteria sclerosă 1, Febra continuă 1, Tabes mesoraiică 1, Infiltreție basculară dublă 1, Enterită-gastro-enterită-diarhee 3, Nefrită cronică 1, Pneum.-pleuropneum-bronchită 2, Marasm senil 1, Moarte violentă 2, Tuberculosă generală 4, Boale de cord 2.

Aseară lucrătorii tipografi din Capitală s'au întrunit în sala Amiciții din strada Brezoianu pentru a se chibzui în privința măsurilor luate de direcțiunea Imprimeriei Statului de a concedia pe toți lucrătorii mobili.

Intrunirea s'a ținut sub prezidenția D-lui N. Ionescu, președintele societății *Gutenberg* și a fost foarte impozantă. Au luat parte aproape 400 de lucrători tipografi.

Au vorbit D-nii Al Ionescu și I. Ionescu arătând lucrătorilor că măsura luată de direcțiunea Statului de a se concedia personalul mobil nu e de cât opera contabilului Ganea care caută să realizeze economii pentru a beneficia la sfârșitul anului de gratificații de câte 300 lei, după cum i-s'a mai dat și anul acesta. Aceste economii însă sunt mai mult aparente decât în realitate prin concedierea personalului mobil, lucrările se aglomerează în Imprimeria statului, astfel că peste o lună sau două direcțiunea va fi nevoită pentru ca să reangajeze personalul mobil și apoi să silească pe toți lucrătorii să lucreze noaptea pentru a birui toate lucrările, astfel că adunându-se plata lucrului extra-ordinar întrece cu mult economiile pe care deșteptul contabil se încearcă să le infățiseze direcțiunii și ministerului.

În afară de această, actualmente Imprimeria Statului are o mulțime de lucrări și deci e absolut necesitate de personalul mobil, însă contabilul crede că va putea sili personalul stabil de a ține și locul lucrătorilor mobili și a putea astfel obține gratificația de 300 lei.

La sfârșit, întrunirea a votat o mișcare prezentată de D. Al. Ionescu, prin care se delegă o comisiune de șase lucrători spre a se prezenta astăzi ministrului de interne și să-i explice faptele cerându-i revocarea dispozițiunii de concediere a personalului mobil din Imprimeria Statului.

D. dr. Demosthene, profesor și director al diviziunii chirurgicale din spitalul militar central, a făcut noul și curioasă experiență prin întrebunțarea luminei electrice în operațiunile medicale.

Se crede că în urma rezultatelor satisfăcătoare obținute, D. dr. Demosthene va supune experiențele sale viitorului congres medical ce se va ține la Roma.

În Galați, agenții sanitari zilnic au conflicte cu familiile morților de holeră, care se opun a libera cadavrele pentru a fi înmormintate conform măsurilor dictate de consiliul sanitar superior.

În câte-va cazuri a trebuit să se intervină cu soldații pentru ca familiile holericii să cedeze.

DIN STREINATATE

Daily Chronicle e aflat din sorgintea foarte bună că Kedivul a luat hotărârea să se ducă să viziteze Anglia în primăvara viitoare. Kedivul a declarat că vrea să cunoască mai bine Anglia și că Englezii ar trebui să învețe a-l cunoaște și pe el mai bine.

Lucrătorii francezi și italieni din Hyères au celebrat sfârșitul companiei saline prin o mare demonstrație confrățescă franco-italiană.

File rupte din Album

Nu disprețui pe proști. Umbra face să reeasă lumina.
(Proverb arab).

Adeose ori găsești mai mult prieteșug într'un câine și o pisică decât între doi frați.

Un cugetător (?)

Avarului îi poți alina durerea cu aur; săracului cu speranță.

C. P. (București).

Ultim cuvânt

Păcală e un debitor foarte original:
— *Ei*— striga el mai dăunăzi— când un creditor are obrăznicia a-mi scrie, cerându-mi să-i plătesc, atuncî hotărâtor că nu l mai plătesc.
— *Dar când nu-ți scrie creditorul?*— întrebă un amic.
— *Când nu-mi scrie, aștept să reclame.*

Violinistul Sfancoff

Nimic mai agreabil de cât, după o zi de muncă, de plictiseală de biuro, de calcule de tot felul, să mergi seara să te recreezi în grădina (Rașca) Parachivescu unde, în schimbul unei consumații de nimic, găsești un aer curat, liber fiind cea mai spațioasă, mai comodă și mai îngrijită dintre grădinele din centrul Bucureștilui, plus o muzică admirabilă sub inteligenta conducere a tinărului artist *Stancoff*.

Parc' ai sta acolo o noapte n'treagă s'ascuți pe acest tinăr în lucrările de solo cum știe el de bine să facă să vibreze lemnul sonor al violinei, să execute, să improvizeze chiar c'o grație și o finețe fermecătoare întregi concerte, nesfârșit de variate, de felurite păseare.

Nu mai vorbesc de valsuri care, sub ciudatul său arcuș, ia un colorit cu totul altul de cât acela al valsurilor dansante obicnuit, de *ensemburile* mari, cunoscut cum a fost de pildă alaltă-seară avertura din *Gullielmo Tell* în car artistul a excelat E de regretat numai, că Domnul *Stancoff* cu o instrucție musicală așa de îngrijită, c'un temperament atât de propriu interpretării producțiilor marilor maistri nu caută a rupe cu acea modestie dăunătoare și D-sale și celor iubitori și cunoscători de muzică aleasă. Domnul *Stancoff* e iubit de public, bine apreciat, sinceramente încurajat; de ce nu profită de această simpatie excepțională? De ce D-sa n'ar munci câte-va ceasuri pe zi mai mult, ca cel puțin o dată pe săptămână să ne fie dat a'l asculta în solori de concert, în bucăți în care toată pasiunea, tot focul tinărului oriental ar fi la largul său?

Să sperăm că nici voința, nici puterile nu'i vor lipsi.

M. C. J.

ULTIME INFORMAȚIUNI

HOLERA

In cele din urmă 24 de ore, holera n'a izbucnit nici într'o localitate nouă.

In orașele contaminate, descreșterea holerei este foarte simțitoare și dintre *bolnavii vechi se semnaleză foarte puține cazuri de decese.*

Descreșterea este mai simțitoare în *Sulina, Tulcea și Fetești—Cerna-Voda.*

VIENA, 26 August.— Abendpost zice că holera pare că s'a stins în *Bucovina; însă pericolul de invazie a flagelului prin Rusia, România, Galizia și Ungaria continuă.*

Distinsa artistă română *Agatha Bărsescu*, drept recunoștință pentru modul bine-voitor cu care a fost întâmpinată, ori de câte ori a venit în țară, de compatrioții săi s'a decis să vină din nou în România, unde va da o serie de reprezentațiuni.

Agatha Bărsescu va vizita mai multe orașe din România, și în urmă va veni în București, unde va da câte-va reprezentațiuni la Teatrul Național în limba germană și română.

D. dr. *Felix* a plecat azi dimineața în inspecție la *Giurgiu*.

D-sa se va întoarce diseară în Capitală.

Domnișoara *Agata Bărsescu* va da câte-va reprezentațiuni la teatrul german din *Sibiu*.

Eminenta tragediană va recita și două poezii ale poetului nostru *Vlahuță*.

D. dr. *Demosthene*, profesor de medicina operatoare al facultății de medicină din București și șeful diviziunii chirurgicale din spitalul militar central, a dat la tipar cartea sa care tratează despre experiențele făcute de D-sa cu pușca *Manlicher* în poligonul artileriei.

Această carte, care va fi cel puțin de

10 coli de tipar coprinzând și 100 diferite figuri reprezentând felurite leziuni osoase produse de gloanțele puștei în diferite părți ale corpului și la diferite distanțe.

D-nii abonați sau cetitori ai ziarului nostru, cari ne fac comunicări sau denunțări, sunt rugați a semna scrisorile ce ne trimet, indicându-ne și numele stradei și numărul casei unde locuiesc.

Ori-ce scrisoare anonimă o considerăm ca nepriimită, — și poate fi denunțarea de care tratează ori cât de interesantă sau gravă nu vom lua-o în seamă, vom rupe scrisoarea și vom asviri-o la coș.

Cei cari au a ne face comunicări pot compta pe discrețiunea noastră cea mai desăvârșită, dar noi voim să cunoaștem, pentru noi, pe denunțătorii.

Fără a-i cunoaște și fără a-le ști adresa, nu vom mai publica nimic în viitor.

Ca să se știe.

Apel

În satul *Cața*, din scaunul *Cohalmului*, comitatul *Târnavei-Mari*, prin inițiativa preotului și a învățătorului d'acolo și a câtor-va bine-voitori români, încă din anul trecut s'a luat hotărârea de a se înființa o bibliotecă populară, dependente de școala românească din sat.

În vederea acestui scop s'au și dat sub conducerea învățătorului câte-va mici serbări școlare, cu teatru, joc, etc., din al căror venit acum cumpărându-se câteva cărți, s'a și pus temelie bibliotecii.

Pentru a se duce mai departe și completa această frumoasă inițiativă, firește că e nevoie încă de bună-voință și de ajutorarea fraților români doritori de propășirea neamului românesc de pretutindeni.

De aceea comitetul bibliotecii, care are asupra-și grija și mărirea fondului ei, roagă cu recunoștință pe D-nii autori români să bine-voiască a împodobi mica bibliotecă din *Cața*, cu folositoarele D lor scrieri, și în general, pe toți bunii români, de a ajuta cu obolul lor micul izvor de cultură românească, acum întemeiat în *Cața*.

Darurile de cărți, sau de bani se primesc ori-când de D. bibliotecar ales de comitet, *Dygnatie Mircea*, în strada *Stavropoleos*.

Donațiunile și numele persoanelor donatoare se vor publica regulat în gazetele atât din România cât și din *Transilvania*.

D-nii cari vor bine-voi a face donațiuni bănești, sunt rugați a-i trimete la adresa de mai sus prin mandat sau mărci poștale.

ULTIME TELEGRAME

AUGSBURG, 26 August.— Congresul juriconsultilor s'a deschis. D. *Gneist* e ales președinte prin aclamațiune. Ministrul justiției din *Bavaria*, ales președinte de onoare, a salutată congresul în numele prințului regent.

ROMA, 26 August.— Statistica holerei în cele din urmă 24 ore. — La *Neapole* nici un caz și 4 decese, noif la *Palermo* 7 cazuri și 5 decese; în provincia *Salerno* 4 cazuri și 2 decese. La *Cassino* 8 cazuri și 2 decese.

LONDRA, 26 August.— Calea ferată *Midland* a suspendat 30 trenuri de călătorii și linia *Manchester-Sheffield* peste 50 trenuri din cauza lipsei de cărbuni.

BURSA CEREALELOR

Brăila 25 August 1893

Felul	Hect.	Libr.	Prețul	Observații
Grâu	3200	60	9.70	Magazie
»	1650	60 1/2	10.05	»
»	2500	58 1/2	7.70	»
»	2000	56 1/2	7.35	Vagon
»	550	54 1/2	6.50	Magazie
»	3500	56 1/2	7.40	»
»	7300	56 1/2	7.25	»
»	7000	58	6.50	»
»	10000	59	6.60	Caic
»	12800	53 1/2	6.77 1/2	Magazie
»	1500	59 1/2	8.40	»
»	3450	57 1/2	7.75	»
»	1300	47 1/2	5	Slep
Porumb	2500	55 1/2	7	Magazie
Grâu	700	61	10.15	Caic
»	1340	54 1/2	7.65	Slep
Ovăz	1300	58	8.05	Magazie
Orz	1800	60 1/2	10.27 1/2	»
Grâu	1550	60 1/2	10.22 1/2	Pod
»	1450	58	6.75	Caic
»	7000	50	20.75	Magazie

CEREALE SOSITE

Pe apă	Pe uscat
Grâu	» 24500
Porumb	» 40500
Orz	» 5600
Orz	» 18800

Casa: *Athanase M. Thanno*

TEATRE CONCERTE

Vineri 27 August

Grădina Dacia.— Astă-seară *Relache*.
Grădina Casino.— Trupa franceză de operetă de sub direcția D-lor *Claudius* și *Jeanroy*, își continuă reprezentațiile în fie-care seară.

Terasa Frascati.— Concert *Rubinstein*.

Grădina Hugo.— Reprezentații variate în fie-care seară.

Eliseul Luther.— Muzică militară în fie-care zi de la orele 4—12.

Coloseul Oppler.— În fie-care seară muzică militară.

Institutul François

104.— CALEA PLEVNEI.— 104

Cursurile încep la 1 (13) Septembrie a. c. Inscriserile se fac de la 20 August.

Institutul de educatione pentru D-soare „DESPINA DOAMNA“

FONDAT IN 1885

București Str. Radu-Vodă No. 19.

Local spațios și igienic, curte și grădina întinsă pentru recreatul elevelor, îngrijire părintească, viață de familie. Se preda cursurile primare, secundare și liceale după programa Statului. Examele de finele anului se trec în școlile Statului sau în institut după dorința părinților.

Profesorii de liceu angajați pentru predarea cursurilor secundare și liceale.

Profesoare și guvernante interne în număr de 14, pentru predarea cursului primar, lucrului manual și limbelor franceză, germană, engleză și italiană. Piano, canto și pictura sunt facultative.

Se primesc și se prepară eleve pentru conservator. Inscriserile se fac în toate zilele între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m.

Directoare: *Paulina Haralambie (Bonnis)*
Anna Bonnis.

LICEUL CLASIC SI REAL DE FETE

Diracțiunea D-nei FILIONESCU

profesoară de Pedagogie și Filosofie la școala centrală de fete.

144-146.— Calea Griviței.— 144-146
BUCUREȘTI

Liceul clasic complet.— Liceu real după programa Statului.— Cursuri speciale de limba franceză, germană, italiană și engleză.— Muzică, cursuri primare.

Începerea cursurilor secundare și primare încep la 1 (13) Septembrie.

Corigențele streine de institut cari dorosc a-și prepara esamenul se primesc de la 20 August st. v.

PENSIONAT FRANCES DE D-SOARE

V. H. CHOISY

10 Str. Negustori, București

Cursurile claselor primare și secundare încep la 1 (13) Septembrie. Inscriserile se fac chiar de acum.

Liceul Sf. Gheorghe

CALEA VICTORIEI, 166

(In fata Ministerului de Finante)

Acest institut coprinde, pe lângă clasele liceale, un curs bine organizat de clasele primare. Studiile încep la 1 (13) Septembrie. Instalația răspunde într'u toate unui așezământ de instrucție și educație. Profesorii aleși între cei mai distinși ai învățământului public. Doi pedagogi străini, unul francez și altul german, aduși anume, vor conduce convorbirea elevilor în orele de recreațiune. Repetitorii pentru meditare lecțiunilor sunt aleși dintre studenții facultăților respective. Se învață pe lângă studiile liceale, limba germană și franceză în clasele primare, ca și în cele liceale inferioare; limba engleză este facultativă. Maestrii recunoscuți de piano, vioară, danț, scrimă.

Informațiuni mai de aproape se pot lua la cancelaria liceului; se trimit prospecte gratis.

Director: *Ang. Demetrescu*.

Institutul „Arcadius“

1) Grădina mixtă pentru copii. 2) Curs primar cu 4 clase. 3) Curs profesional cu 6 secțiuni:

1. Croitorie; 2. Lingerie; 3. Mode și cusături de fantezie; 4. Școală de bucătărie cu teorie și practică dezvoltată; 6. Răsboii și cusături naționale.

Internat, semi-internat și externat.

Domnișoare, profesoare și studente în pensiune.

Cursuri particulare de piano, limbele franceză, germană și engleză.

Local spațios și igienic, îngrijire maternă. Prețuri moderate. Inscriserile se fac chiar de acum în toate zilele, de la 9—12 a. m. și 2—5 p. m. în cancelaria Institutului *Calea Moșilor* 188. În cursul profesional numărul fetelor externe fără plată este limitat la 120. Avis Domnilor părinți.

Directoare: *Aglă Arcadius*.

Ecole Maternelle

14.— Strada Sf. Teodor.— 14

IAȘI

Cursurile încep regulat la 1 Septembrie

M. Talbot.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar:
Anuarul comercial al României. Prețul 5 lei. De vânzare la editor: *Lito-Tipografia Carol Göbl*, strada *Doamnei* 16 București și la principalele librării.

LYCEUL „LUMINA“

40—Calea Rahovei—40

Cursurile încep regulat la 1 Septembrie

D. R. Cordescu.

Institutul „Kapri“

16, Str. Italiană, colț cu Bulevardul Carol BUCUREȘTI

Acest Institut coprinde trei secțiuni:

A. Secțiunea elementară (curs intern) cu patru clase primare.

B. Secțiunea secundară (curs intern) cu patru clase liceale.

C. Secțiunea cursului extern, pentru elevii din toate clasele liceale cari urmează la Liceele Statului.

Examele de finele anului pentru toate cursurile predate în Institut se depun numai la școlile Statului.

Educațiune îngrijită.—Disciplină serioasă.—

Conversațiune franceză. Supravegherea se face numai de pedagogi francezi. Acești pedagogi conduc și readuc elevii din cursul extern; de la Institut la Liceu și vice-versa, având obligațiune de a controla zilnic notele și conduita elevilor și a prezenta Direcțiunii libretile semnate de profesorii Liceului.

Preparațiunile pentru examenele de corigență încep la 15 August.

Toate cursurile reîncep la 1 Septembrie.

Prospecte se trimit la cerere.

Directorul Institutului: *Baron Kapri-Meretzei*.

Sub-director: *Henri Vorlet*.

Liceul Frances-Român

Strada Schitu Măgureanu, 43 și Esculap, 3

Omnibusele institutului, iaș și duc îndărăt acasă pe elevii externi.

Instituțiunea engleză

Directoare: D-na LAKEMAU ARION

Director de studii: D-nu V. ȘEICARU

Cursurile primare secundare și liceale complete încep la 6 Septembrie. Profesorii titulari la liceele statului. Guvernante adrese din străinătate, pentru limbele franceză, eng

Casa de schimb «MERCURUL ROMAN» MICHAEL EL. NAHMIAȘ

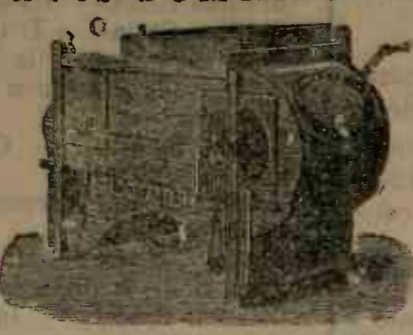
București, Strada Smârdan, 15
In fața laterală a Băncii Naționale, partea despre Poștă
Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, lozuri permise Române și streine, scoțtează cupoane și face orice schimb de monezi.

Cursul pe ziua de 27 August 1893

Table with 3 columns: Casa fondată în 1884, Cump., Vinde. Lists various financial items and their values.

Nu mai 5 lei pe an. — Ori-cine poate cere un număr de probă din ziarul nostru financiar, intitulat «Mercurul Român» care publică cursul și listele de trageri la sortul ale tuturor bonurilor și lozurilor Române și streine și imediat se va trimite gratis și franco în toată țara.

AVIS DOMNILOR AGRICULTORI



In interesul D-voastră propriu și sfătuesc a nu cumpăra venturatori până nu veți vedea renumitele Venturatori Incomparabile No. 5, (Marca depusă la tribunal), astăzi cele mai perfecte și care se găsesc spre vânzare numai în depozitul meu.

renume atât în țară cât și în străinătate. În depozitul meu se mai găsesc ori-ce mașine agricole, precum mașini de treierat, și americane, Triori originale Heid, semănătoare în lat și rînduri, grape flexibile etc., toate de construcțiune solidă și care se vînd în condițiuni foarte avantajoase.

Muşamale gudronate 1-a calitate și foarte eficiente.

IGNATZ SCHLESINGER

Depozit de Mașine Agricole, Calea Moșilor 88

Vestita cărturăreasă IULIA POLONEZA

bine cunoscută de public, șade în strada Minotarului No. 41, casă proprie, Dealul Spirei.

VECHIUL FABRICANT de CAFEA MACINATĂ GEORGE LAZAR

Strada Patriei No. 7.

recomandă diferite calități de cafea măcinată, mai ieftine ca ori unde precum și unt de lemn de măsline, făină de Boțoșani, foarte ieftină.

WERSUL TRENURILOR

Table with 4 columns: O R A, TRENURILE MERG SPRE:, O R A, TRENURILE VIN DE LA:. Lists train schedules and destinations.

La Tipo-Litografia Dor. P. M. Cucu se află de vânzare tot felul de imprimate pentru moși

CATALOGUL Cărtilor Didactice aprobate de Onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunii Publice

Editura librăriei Universale ZAHARIA NICOLAU PLOEȘTI

Table listing various educational books with columns for author, title, and price (Leu B.).

LA LAMPA ELEGANTA MARE DEPOU DE LAMPI, PORCELAN și STICLARIE. Advertisement for lamps and glassware.

LA DESERT!! I. «De chevreau de dame ghețe... II. Nu-ți aduci aminte... III. Da, da, zice o țetică... IV. Dreptate avea mamita... V. De când le-am cumpărat... VI. Să vedem în Adevărul Care a sosit acuma...

PRAFURI DE DERMATOL. Remediu (casnic) probat și cu desăvârșire inofensiv contra rănilor proaspete, arsuri, sgarăituri și bacișării de piele...

KALODONT. După o scurtă întrebuințare devine indispensabil ca PASTA de DINȚI. Noua Crème-Glycerin americană pentru Dinți aprobată de consiliul sanitar.

MARSHALL SONS & CO. GAINSBOROUGH (ENGLITERA). LOCOMOBILE ȘI BATOAZE. cu ultimele perfecțiuni ale acestor renumite fabrici.

G. HILLMER. BUCUREȘTI, 37, STRADA CAMPINEANU, (lângă Orfeu). Cel mai mare și asortat magazin de lămpi, din toate sistemele și felurile existente așeză să arză cu petrol indigen.

PREȚURI REDUSE. Curele de Transmisiune prima calitate englezescă FURTUNI DE CAUCIUC. Rondete, Coarde și Table de cauciuc, Furtuni de cânepă, Asbest; manometri, Sticle de nivel, Bumbac pentru șters.

ADEVERATUL THAPSIA. Are să poartă semnătuse: Ch. Lebedev și Reboulleau. Bine-voitii a le cere spre a se soapa de vătămăturile reproșate imitațiilor. LE PERDRIEL et Co, PARIS

BETIA. se vindică cu succes strălucit, întrebuințând Antibetin. Numeroase scrisori de recunoștință. — Una doză, trimisă franco, după primirea sumei, costă lei 10. — A se adresa la farmacia „Vultur,” No. 16, Lugoș (Banat).

DEBILITATEA, ANEMIA BÓLELE COPILĂRIEI sunt combătute cu isbândă prin FUCOGLYCINA GRESSY. Acest Sirop, plăcut la gust, are aceleași proprietăți ca Ustul de Ficat de Morun. LE PERDRIEL & Co, Paris.